

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Wijzigingsplan | Toelichting

Noardburgum, Vitens Rijksstraatweg

Gemeente Tytsjerksteradiel

Datum: 26 juni 2023

Projectnummer: 210371

ID: NL.IMRO 0737.00BPVIWP60-vg01

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging plangebied	3
1.3	Geldend bestemmingsplan	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Het plan	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	9
3	Beleidskader	13
3.1	Algemeen	13
3.2	Toepassen wijzigingsbevoegdheid	13
3.3	Rijksbeleid	14
3.4	Provinciaal beleid	16
3.5	Gemeentelijk beleid	25
4	Milieu- en omgevingsaspecten	26
4.1	Milieueffectrapportage	26
4.2	Archeologie en cultuurhistorie	27
4.3	Bodem	28
4.4	Bedrijven en milieuzonering	29
4.5	Geluid	30
4.6	Geur	31
4.7	Externe veiligheid	31
4.8	Natuur	32
4.9	Luchtkwaliteit	34
4.10	Water	36
4.11	Verkeer en parkeren	41
4.12	Niet gesprongen explosieven	41
5	Wijze van bestemmen	43
5.1	Algemeen	43
5.2	Juridische opzet	43
6	Uitvoerbaarheid	44
6.1	Economische uitvoerbaarheid	44
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	44

Bijlage

Bijlage 1:	Archeologisch onderzoek
Bijlage 2:	Verkennend bodemonderzoek
Bijlage 3 :	Verkennend en aanvullend bodemonderzoek
Bijlage 4:	Quick scan flora en fauna
Bijlage 5:	Aanvullend veldonderzoek flora en fauna
Bijlage 6:	Vleermuisinspectie boomholten
Bijlage 7:	Stikstofonderzoek
Bijlage 8:	Explosievenonderzoek
Bijlage 9:	Notitie areaalcompensatie
Bijlage 10:	Nota zienswijzen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Rijksweg in Noardburgum bevindt zich het huidige drinkwaterproductiegebouw en de grondwaterwinning van drinkwaterbedrijf Vitens. Gezien de technische staat van de huidige voorzieningen bestaat het voornemen om een nieuw drinkwaterproductiegebouw te realiseren, om zo de drinkwaterlevering van Friesland voor de toekomst veilig te stellen. Het initiatief bevindt zich buiten het geldende bouwvlak en is zodoende in strijd met het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Tytsjerksteradiel 2013”. Ook overschrijdt de ontwikkeling het maximum toegestane bebouwingspercentage en de maximale bouwhoogte uit dit plan. Het vigerende bestemmingsplan biedt in artikel 12.4 een wijzigingsbevoegdheid, waarmee de maatvoering kan worden verruimd en de oppervlakte van een aangegeven bouwvlak kan worden vergroot dan wel de ligging van het aangegeven bouwvlak kan worden gewijzigd. Op grond van deze bepaling wijzigt het voorliggend wijzigingsplan het moederplan, waardoor kan worden voorzien in het juiste juridisch planologische kader voor de voorgenomen ontwikkeling.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de Rijksweg 28, ten zuidwesten van het dorp Noardburgum. De ontwikkellocatie maakt onderdeel uit van de lintbebouwing van de Rijksweg, de doorgaande weg die Noardburgum doorkruist. Navolgende afbeeldingen tonen de globale ligging ten opzichte van Noardburgum en de globale begrenzing van het plangebied. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding behorende bij dit wijzigingsplan.

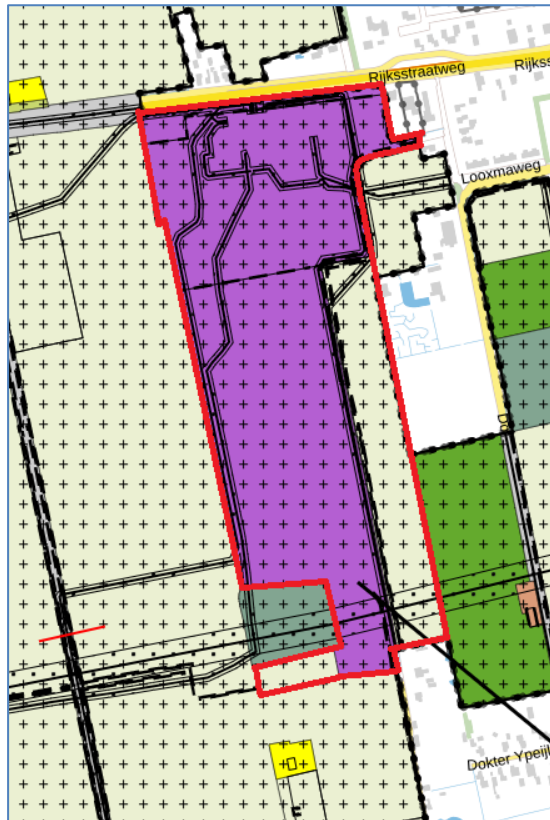
Plangebied bij benadering rood omcirkeld ten opzichte van de kern Noardburgum (Bron: PDOK viewer)

Globale begrenzing van het plangebied (bron: PDOK Viewer)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied maakt deel uit van het bestemmingsplan “Buitengebied Tytsjerksteradiel 2013” wat op 27 juni 2013 is vastgesteld. In onderstaande afbeelding is een uitsnede weergegeven uit dit bestemmingsplan.

*Uitsnede geldend bestemmingsplan met globale begrenzing plangebied aangeduid met rode lijn
(Bron: ruimtelijkeplannen.nl)*

Het plangebied heeft de enkelbestemmingen ‘Bedrijf - Drinkwaterproductie c.a.’ en ‘Agrarisch – Cultuurgrond’: De bedrijfsbestemming omvat het grootste deel van het plangebied. Deze gronden zijn bestemd voor gebouwen voor de productie van drinkwater, de winning, zuivering en transport van water, kantoren, laboratoria, beheer en onderhoud. Aan de bestemming ondergeschikte restauratieve voorzieningen, groen- en parkeervoorzieningen zijn ook toegestaan. In het noorden van het plangebied geldt een bouwvlak met een maximum bouw- en goothoogte van beide 10 meter en een maximum bebouwingspercentage van 30%. De agrarische gronden zijn onder andere bestemd voor agrarische bedrijven, volkstuinten en cultuurgrond.

Daarnaast gelden binnen het plangebied een aantal dubbelbestemmingen:

- ‘Waarde – Landschap (Woudenlandschap)’: Deze bestemming omvat het gehele plangebied. Deze dubbelbestemming zorgt er voor dat ter plaatse de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden van het woudenlandschap worden beschermd;

- ‘Leiding – Water’: Deze dubbelbestemming komt voornamelijk voor in het noordelijke deel van het perceel en parallel aan de west- en oostgrens van het plangebied. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor een hoofdwaterleiding;
- ‘Leiding – Hoogspanningsverbinding’: Deze dubbelbestemming geldt enkel in een strook in het zuidelijke deel van het perceel. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor een bovengrondse hoogspanningsleiding.

Tot slot kent het plangebied op verschillende plaatsen, de functieaanduiding ‘houtsingel’. Deze gronden zijn uitsluitend bestemd voor het in stand houden van houtsingels. Daarnaast is op de Houtsingelkaart (bijlage bij de regels van het bestemmingsplan) enkele houtsingels aangegeven die bestaand danwel vergunbaar zijn.

1.4 Leeswijzer

Het wijzigingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en deze toelichting. De toelichting is opgebouwd uit zes hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en komt de planbeschrijving aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt de toets aan het beleidskader weergegeven, waarna in hoofdstuk 4 de haalbaarheid van het plan aangetoond wordt voor wat betreft milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische planopzet en hoofdstuk 6 gaat in op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Het plan

2.1 Huidige situatie

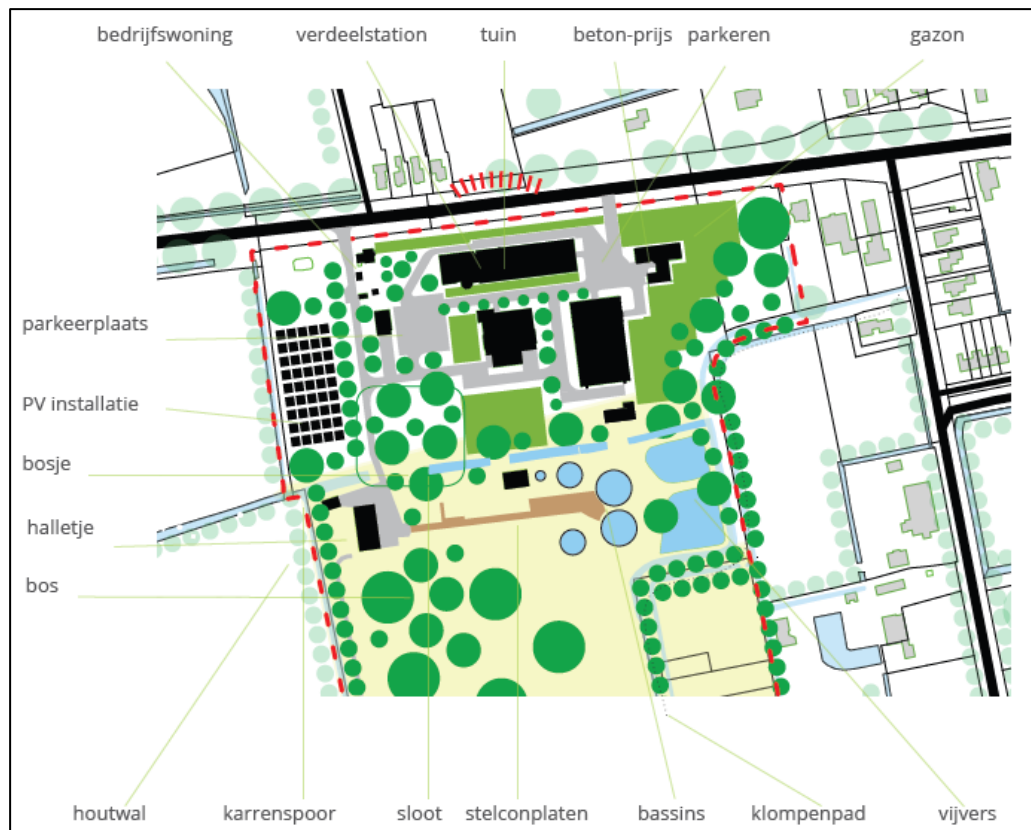
Het plangebied bestrijkt een perceel dat onder kadastrale sectie A nummer 4093 geregistreerd staat. In het plangebied is momenteel reeds een grondwaterwinningslocatie van drinkwaterbedrijf Vitens aanwezig.

De Rijksstraatweg vormt de noordelijke begrenzing van het plangebied. De op het perceel aanwezige bebouwing ligt aan deze zijde van het plangebied. Het moderne monumentale gebouw springt hierbij het meest in het oog. Het terrein is gefragmenteerd gegroeid, zowel qua verharding als groen. De productielocatie heeft een natuurlijke achterkant met zichtbare winning. Het perceel ligt rondom in het groen. Via het klompenpad is er zicht op het binnenterrein, bebouwing en bassins. Het water fungeert hierbij als een natuurlijke afscheiding. Aan de westzijde van het terrein ligt een langgerekt bosperceel. Aan de oostzijde liggen de natuurlijk vormgegeven nfilterbassins welke zijn voorzien van riet.

De navolgende afbeeldingen tonen een luchtfoto van de locatie en een impressie van de huidige situatie van het plangebied.

Luchtfoto bebouwing noordelijke deel plangebied (Bron: Vitens NV)

Impressie huidige situatie (Bron :Vitens NV)

Het beeld vanaf de Rijksstraatweg is helder en verzorgd. Het moderne monumentale gebouw springt hierbij het meest in het oog. Het groen is gecultiveerd, tuinplanten en parkbomen staan op een strak gemaaid gazon. Achter op het terrein wordt het geleidelijk steeds voller en komen verschillende tijdsbeelden en ingrepen bij elkaar. Er ontstaat hier een versnipperd beeld, onderling is er weinig samenhang en logica. Het terrein is gefragmenteerd gegroeid, zowel qua verharding als groen. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende materialen, stroken tuin, bosjes, gazons, natuuroever en landschappelijke elementen.

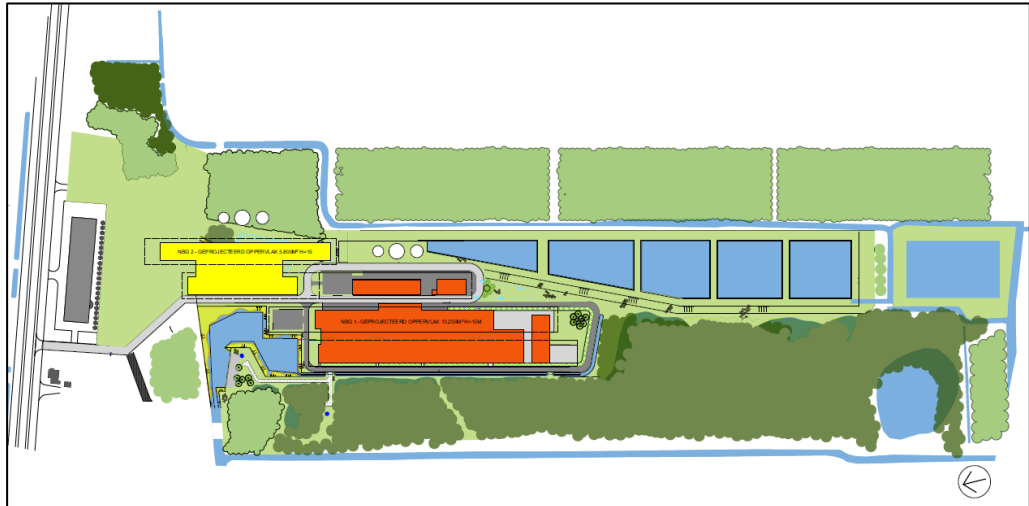
2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt in het plangebied een nieuwe drinkwaterproductiegebouw gerealiseerd. Er wordt een verzorgde en technisch optimale bedrijfskavel aan de weg beoogd met de volgende kenmerken:

- Hoofdropzet: gebouw onderdeel van gebouwd ensemble, kop naar de weg, hele perceel onderdeel van kavels langs provinciale weg;
- Ontsluiting: nieuwbouw rondom toegankelijk, optimaal voor onderhoud en techniek;
- Landschapsbeeld: grotendeels restauratie van tuin, infrastructuur en parkeren goed ingepast, houtsingel rondom;

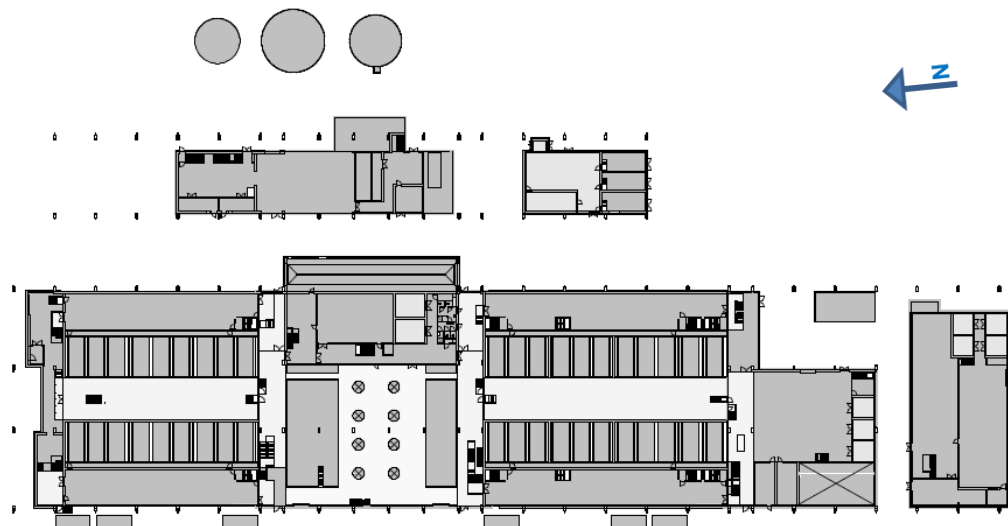

Kavelindeling Visie I voorontwerp (Bron: Vitens NV)

Schematische weergave (Bron :Vitens NV)

Vervolgens is het schetsontwerp uit het voorontwerp verder uitgewerkt tot een meer definitief ontwerp. In de afbeeldingen hieronder is de plattegrond weergegeven van de toekomstige situatie.

Plattegrond begane grond ontwerp (Bron :Vitens NV d.d. 29 april 2022)

Het gebouw wordt gezien als 'te gast in het landschap'. Dit wordt bereikt door het fragmenteren van de nieuwbouw. Naast de essentiële functionele programmatie van productieproces voor het drinkwater, is de ranke, langgerekte verschijningsvorm van het gebouw terug te herleiden naar de opstreckende verkaveling en een mix van het archetypes als het paviljoen en de open kapschuur. Zo is een gebouw gecreëerd dat beschutting geeft aan de functionele programmaonderdelen en een licht, luchtig en open karakter toont, maar zich ook voegt in de structuur en cultuur die hier al sinds jaar en dag aanwezig is.

De positionering, oriëntatie, functionele opbouw en vormgeving van het gebouw zijn het gevolg van onder andere de zintuiglijke analyse van de plek, aangevuld met de

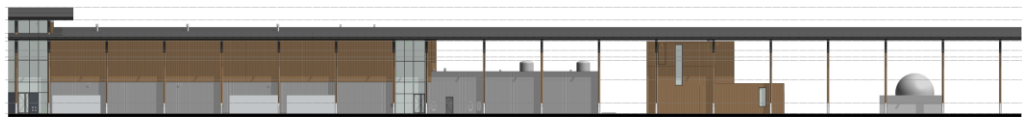
verbeelding van de atmosfeer van het karakter van de omgeving. Zo ontstaat een gebouw dat uniek is voor deze plek, de verbinding met de omgeving en historie maakt.

Vanzelfsprekend is het gebouw optimaal voor de productie van drinkwater. De langgerekte daken met hun overstek beschutten en waarborgen niet alleen optimaal de primaire functie, ze zijn ook een antwoord op noodzakelijk te kappen bomen. Zwaluwen en andere vogels kunnen hier hun nesten bouwen. Vleermuizen en insecten vinden hun rustplek achter de open houten gevelbekleding. Dit alles zonder dat het de drinkwaterproductie belemmert. Het gebouw draagt zo bij de natuurlijke habitat te vergroten.

De keuze voor de materialen die worden toegepast vinden deels hun basis in noodzakelijke technische vereisten. Waar mogelijk worden ze dusdanig bewerkt dat nodeloos materiaalgebruik wordt voorkomen. Zo sluit ook de keuze voor materialen en het gebruik aan bij de visie van Vitens: 'elke druppel duurzaam'. In de navolgende afbeeldingen is een impressie van de verschillende gevelaanzichten geschetst.

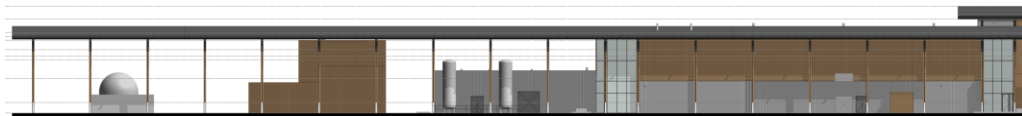
Gevel oostzijde

Gevel oostzijde

Gevel noordzijde

Gevel westzijde

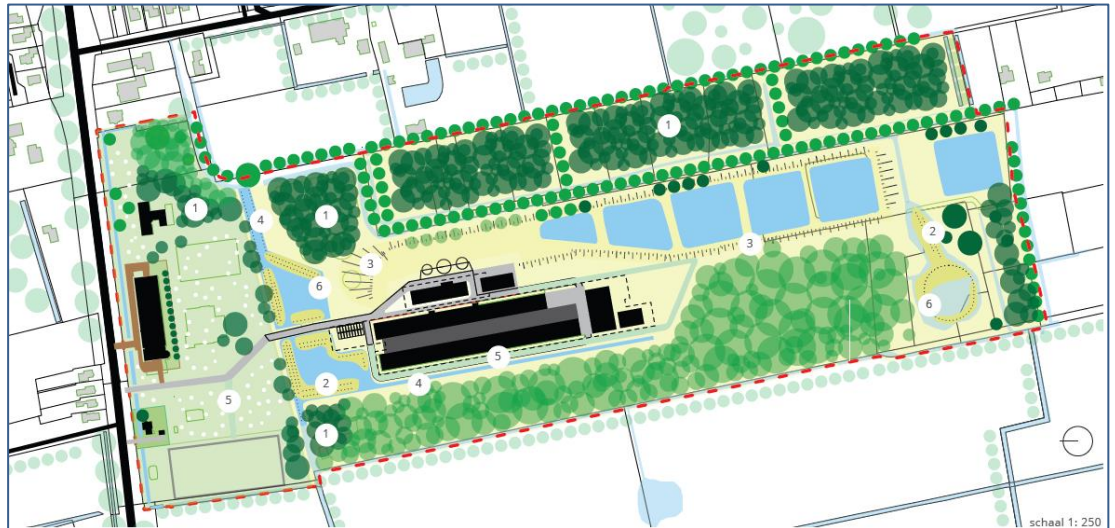
Gevel westzijde

Gevel zuidzijde

Impressie gevelaanzichten ontwerp (Bron: Vitens NV 29 april 2022)

Naast de oprichting van het nieuwe waterproductiegebouw is er veel aandacht voor de herinrichting van het landschap binnen het terrein. Navolgend wordt dit schematisch weergegeven.

nieuw bos

rietkragen en onderwaterplanten

ecologische hellingen

watgangensysteem

open bestrating

natuurlijke overgangen

(Bron: Vitens NV)

3 Beleidskader

3.1 Algemeen

In voorliggend plan wordt gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid uit het geldende plan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013”. In de volgende paragraaf wordt het plan getoetst aan de gestelde voorwaarden zoals opgenomen in de wijzigingsregels. Daarna wordt het initiatief getoetst aan het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid.

3.2 Toepassen wijzigingsbevoegdheid

In artikel 12.4 van het vigerende bestemmingsplan is de volgende wijzigingsbevoegdheid opgenomen:

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen in die zin dat:

- a de bestemming wordt gewijzigd in de aangrenzende bestemming(en) 'Agrarisch - Cultuurgrond', 'Bos', 'Natuur', Verkeer - Verblijf', en/of 'Water';
- b de oppervlakte van een aangegeven bouwvlak wordt vergroot dan wel de ligging van een aangegeven bouwvlak wordt gewijzigd, mits:
 - 1 de vergroting ten hoogste 10% van de oppervlakte van het bouwvlak zal bedragen;
- c in een bouwvlak in een aanduiding “maximale goot-, bouwhoogte (m) en maximum bebouwingspercentage (%)” een andere goothoogte en/of andere bouwhoogte en/of ander bebouwingspercentage wordt aangegeven, mits:
 - 1 het bebouwingspercentage van het bouwperceel ten hoogste 80 zal bedragen;
 - 2 de bouwhoogte van een gebouw ten hoogste 15 m zal bedragen.

Met voorliggend plan wordt voorzien in de realisatie van bebouwing buiten het geldende bouwvlak. Het bestemmingsplan dient gewijzigd te worden op basis van lid b van artikel 12.4.1. Daarnaast wordt voorzien in een bouwhoogte van 15 meter en wordt het bebouwingspercentage verruimd tot 35%. Dit is in lijn met het gestelde in lid c van artikel 12.4.1.

Aan deze wijzigingsbevoegdheid kan toepassing gegeven worden, indien hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- 1 het straat- en bebouwingsbeeld;
- 2 de milieusituatie;
- 3 de woonsituatie;
- 4 de landschappelijke waarden;
- 5 de cultuurhistorische waarden;
- 6 de archeologische waarden;
- 7 de natuurwaarden;
- 8 de verkeersveiligheid;
- 9 de ontsluitingssituatie;
- 10 de parkeersituatie;
- 11 de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Zoals gemotiveerd in voorliggend plan is sprake van een goede ruimtelijke ordening voor wat betreft onderhavige ontwikkeling en wordt geen afbreuk gedaan aan de waarden zoals gepresenteerd in de voorgaande opsomming.

3.3 Rijksbeleid

3.3.1 De Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De NOVI biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven.

Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties

Toetsing

Voorliggende ontwikkeling is in lijn met het gestelde in de NOVI. De ontwikkeling die met de wijzigingsbevoegd wordt bewerkstelligd, de nieuwbouw van een drinkwaterproductiegebouw, zorgt voor een verdere veiligstelling van het drinkwater in Friesland voor toekomstige generaties. Daarbij is nadrukkelijke aandacht voor de landelijke kenmerken en de identiteit van het gebied.

3.3.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij het NNN en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking

via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van het NNN is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in juridisch-planologische procedures te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing

Het voorgenomen plan raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in het Barro.

3.3.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Algemeen

De Ladder voor duurzame verstedelijking (Ladder) is een instrument voor efficiënt ruimtegebruik, met een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening in werking getreden waarbij een nieuwe Laddersystematiek is gaan gelden. De Ladder dient alleen doorlopen te worden wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het is daarom van belang om te beoordelen of de ontwikkeling in onderhavig plan aangemerkt wordt als een stedelijke ontwikkeling. De definitie voor een stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1, lid 1, Bro) luidt als volgt: "ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen".

Toetsing

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Uit jurisprudentie blijkt dat (nuts)voorzieningen, zoals windmolens, infrastructuur, zonneparken, hoogspanningslijnen, mestvergisters en transformatorhuisjes niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling hoeven te worden beschouwd. De strekking van de in de Bro opgenomen regeling met betrekking tot duurzame verstedelijking is gericht op het tegengaan van leegstand van bebouwing (elders). Dat is hier niet aan de orde. Bovendien wordt het drinkwaterproductiegebouw gerealiseerd op een terrein waarop Vitens reeds water wint. Hierdoor past de ontwikkeling qua aard en schaal op deze locatie. Dit tezamen maakt dat toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking niet noodzakelijk is.

3.3.4 Conclusie

Onderhavig plan is niet in strijd met het Rijksbeleid.

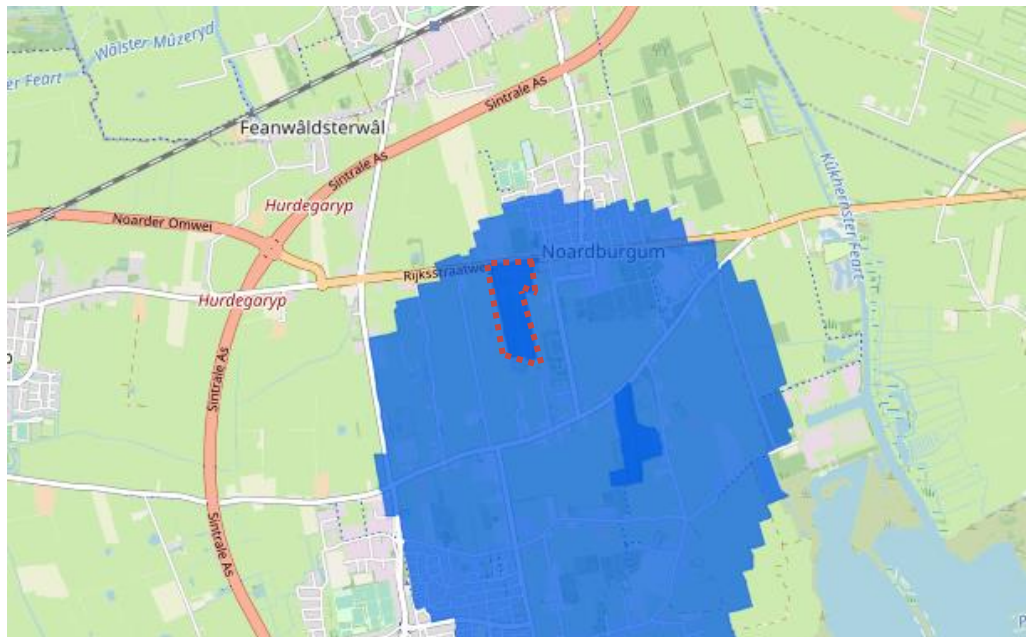
3.4 Provinciaal beleid

3.4.1 Algemeen

Samen met gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijf Vitens zorgt de provincie onder andere via de ruimtelijke bescherming voor schoon grondwater. De drinkwaterwinningen worden beschermd op vier niveaus (grondwaterbeschermingszones):

- waterwingebieden;
- grondwaterbeschermingsgebieden;
- boringsvrije zones;
- 100-jaarsaandachtsgebieden.

De grondwaterbeschermingszones zijn benoemd in de Provinciale verordening. Deze verordening bevat onder andere regels voor het grondwaterbeheer en de bescherming hiervan. De grondwaterbeschermingszones uit de verordening (zie navolgende afbeelding) worden ook ruimtelijk beschermd. Dit staat beschreven in zowel de Provinciale Structuurvisie als de Provinciale Verordening.

Grondwaterbeschermingsgebied Noordburgum ten opzichte van het rood omkaderde plangebied (Bron: Stille- en grondwaterbeschermingsgebiedenkaart provincie Friesland)

3.4.2 Omgevingsvisie en -verordening provincie Friesland

Op 23 september 2020 heeft Provinciale Staten de Omgevingsvisie “Fryslân – De romte diele” vastgesteld. In deze omgevingsvisie legt de provincie het ruimtelijke beleid voor de periode tot 2050 vast. Hierin staan vier ambities centraal:

- 1 Vitaal: de provincie beoogt een brede welvaart door slimme economische groei; dat is groei die een positieve bijdrage levert aan de ambities. Een sterke, groene economie genereert de middelen om te investeren in omgevingskwaliteiten. Een brede welvaart zorgt ervoor dat de steden, de dorpen en het platteland leefbaar zijn en blijven. Dat er voldoende woningen, voorzieningen en

bedrijvigheid zijn. Dat de bereikbaarheid goed is. En dat leegstand en verpaupering van bebouwing zijn teruggedrongen.

- 2 Veerkrachtig: de provincie streeft ernaar ingrijpende ontwikkelingen te kunnen opvangen. Bijvoorbeeld veranderingen in het klimaat, waardoor het terugdringen van het energiegebruik noodzakelijk wordt. De provincie wenst dat Friese steden, dorpen en landschappen robuust zijn en tegen een stootje kunnen. Daarnaast ambieert Friesland een circulaire economie die veelzijdig is, zodat economische kansen ten volle benut kunnen worden en eventuele tegenvallers goed opgevangen.
- 3 Karakteristiek: de provincie wenst zijn identiteit te behouden. De Friese ruimte heeft een eigen karakter, met onder andere terpen, de Wadden en het coulisselandschap. Die herkenbaarheid dient behouden te worden en gebruikt te worden bij nieuwe plannen.
- 4 Gezond: de provincie ambieert een goede kwaliteit van de bodem, het water en de lucht, waarbij de provincie in een goede staat wordt doorgegeven aan toekomstige generaties. Friesland wenst vruchtbare landbouwgronden, kenmerkende natuurgebieden en veel verschillende soorten planten en dieren. Bovendien dient de rust, de stilte en het donker in delen van de provincie beschermt te worden.

Hierbij wordt ingezet op inhoudelijke en samenwerkingsprincipes. Deze principes zorgen voor het behoud en versterking van bestaande kwaliteiten. Daarnaast zijn er een aantal urgente opgaven gesignaleerd, waarvoor de provincie Friesland een oplossing wenst te vinden. Het betreft:

- Fryslân houdt de leefomgeving vitaal, leefbaar en bereikbaar;
- Fryslân zet de energietransitie met kracht voort;
- Fryslân wordt klimaat-adaptief ingericht;
- Fryslân versterkt de biodiversiteit.

Op 23 maart 2021 is de laatste versie van de “Verordening Romte Fryslân 2014” geconsolideerd.

Toetsing

In de Omgevingsvisie staat als één van de kernkwaliteiten van Friesland dat de kwaliteit en kwantiteit van grondwater op peil zijn. De ambitie is om deze kernkwaliteit in de toekomst op orde te houden. Met voorliggend plan wordt, door een nieuw gebouw te realiseren, de drinkwaterproductie vergroot. Deze ontwikkeling draagt bij aan de blijvende toekomstige beschikbaarheid van kwalitatief hoogwaardig drinkwater voor alle bewoners van Friesland.

Raadpleging van de digitale versie van de Omgevingsverordening wijst uit dat in het plangebied provinciale belangen spelen. Delen in het zuidelijke deel van het plangebied zijn aangeduid als ‘Natuur buiten de NNN’ (voorheen EHS). Er mogen alleen ingrepen plaatsvinden binnen het gebied ‘Natuur buiten de NNN’ op voorwaarde dat de noodzakelijkheid kan worden aangetoond.

Binnen het gebied dat aangeduid is als ‘Natuur buiten de NNN’ wordt een gebouw gerealiseerd en zijn bomen gekapt. Daarnaast liggen een aantal van de huidige

retentievijvers binnen dit gebied. In de toekomstige situatie zullen hier ook retentievijvers liggen.

Uitsnede kaart Natuur met gebieden 'Natuur buiten de NNN' (Bron Verordening Romte Fryslân 2014 geconsolideerde 23-03-2023)

De gebieden 'Natuur buiten de NNN' zijn bedoeld voor het behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden. Er kunnen ruimtelijke ingrepen plaatsvinden binnen het gebied indien deze van groot openbaar belang zijn. Er dient daarbij voldaan te worden aan de volgende voorwaarden:

- a de natuurwaarden worden afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep;
- b schade aan natuurwaarden door mitigerende maatregelen wordt zoveel beperkt als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is;
- c indien sprake is van een natuurgebied buiten de NNN wordt resterende schade aan natuurwaarden zoveel gecompenseerd als fysiekruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is.

De realisatie van de bebouwing binnen het gebied dat aangeduid is als 'Natuur buiten de NNN' is noodzakelijk om de continuïteit van de drinkwatervoorziening te garanderen. De huidige installaties zijn verouderd en moeten worden vervangen. Het is noodzakelijk voor de samenleving dat de drinkwaterproductie niet wordt onderbroken

tijdens de bouw van een nieuwe installatie. De nieuwbouw dient daarom eerst gerealiseerd te worden, voordat de huidige installaties uit productie genomen kunnen worden.

In eerste instantie was het de bedoeling het nieuwe filtergebouw (dat binnen de zone 'Natuur buiten de NNN' komt te liggen) direct naast de huidige bebouwing te realiseren. Bij de uitwerking bleek dat, in verband met de nieuwe technische standaarden, de bebouwing een groter oppervlakte moet hebben dan in eerste instantie was voorzien. Om de nieuwbouw direct naast de bestaande bouw te realiseren moeten diverse vitale transportleidingen worden verlegd. Hiervoor is ondergronds weinig ruimte beschikbaar en het risico dat er een verstoring ontstaat in de continuïteit van de drinkwatervoorziening is te groot. Op de locatie waar de nieuwbouw nu voorzien is, is voldoende ruimte beschikbaar en liggen geen vitale leidingen.

Bij de positionering en het ontwerp van het gebouw is aangesloten bij het Friese landschap van Noardburgum, dat zich kenmerkt als een coulisselandschap met optrekende verkaveling. De architectuur is gebaseerd op het principe dat het landschap voorrang krijgt en het bouwwerk ondergeschikt is. Het gebouw wordt daarom langgerekt en volgt de verkaveling. Voor de positionering is er rekening mee gehouden dat er zo min mogelijk bomen gekapt hoeven te worden.

Daarnaast zal het gebouw onderdak kunnen bieden aan verschillende dieren zoals vogels, vleermuizen en insecten. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan de biodiversiteit. Een uitgebreidere beschrijving van het ontwerp is te vinden in paragraaf 2.2.

In overleg met de provincie (in dit geval het bevoegd gezag), zijn bomen gekapt. Op onderstaande twee afbeeldingen is geïllustreerd welke bomen zijn gekapt. De gekapte bomen bestonden voornamelijk uit een aangeplante eikenopstand met hier en daar een es, berk en zwarte els. Als struiken waren sporadisch meidoorn, hult en vlier aanwezig met veel ondergroei van braam in het perceel.

Compensatie

Voor het productiegebouw Noardburgum is een compensatie van 15.044 m² noodzakelijk. Deze zal grotendeels gerealiseerd worden op de twee meest zuidelijk gelegen pachtpercelen (zie onderstaande figuur).

Locatie van de boscompensatie in verband met de bomenkap voor het nieuwe gebouw voor Noardburgum. Percelen zijn in eigendom van Vitens en momenteel in de pacht gegeven tot het moment van inplant. (Bron: inpassing boscompensatie)

Als onderdeel van de herinrichting van het nieuwe terrein worden ook een aantal nieuwe 'boomweides' gecreëerd. Het figuur hierna geeft weer hoe de bosaanplant wordt aangelegd. Van buiten naar binnen blijft er een werkstrook van 5 meter om de percelen heen liggen, zodat de percelen bereikbaar blijven. Vervolgens komt er een circa 8 meter brede strook met struiken voor de aanleg van een mantel- en zoomvegetatie voor het bos. Tot slot komt er een boskern met boomvormers van tussen de 32,5 en bijna 37 meter breed.

Visualisatie van de twee meest zuidelijke percelen na aanplant.

Samenvattend is in navolgende tabel de kap- en compensatie van bomen weergegeven. Grasland telt uiteraard niet mee in de boscompensatie en valt buiten de hieronder gegeven cijfers. Het hele rapport is als bijlage bij deze toelichting¹ gevoegd.

<u>Omschrijving</u>	<u>Oppervlakte in m²</u>	<u>Opmerking</u>	<u>Fase</u>
Te kappen Bos Noardburgum productielocatie	15.000	Compensatie vindt plaats op aangrenzende pachtpercelen	Kap in februari 2022 uitgevoerd.
Te kappen bos voor te saneren winveld	3.650	Bosaanplant kan op hetzelfde terrein nu de leidingen zijn verwijderd.	Kap in februari 2022 uitgevoerd.
Boscompensatie twee meest zuidelijke pachtpercelen	16.500	Compensatie voor bovenstaande kap productielocatie	Boscompensatie vanaf winter 2023/2024 verwacht. Offerte groenaannemer bijna gereed. Reservering van bosplantsoen is reeds gedaan.
Boomweides rondom nieuwbouw	8.000	Nieuwe aanplant als onderdeel van nieuwe terreininrichting	Wordt uitgevoerd bij afwerking terrein na afronding nieuwbouw (verwachting 2027/2028)

Boscompensatie voor productielocatie Luxwoude

Tevens wordt voorzien in een stuk extra compensatie voor de nieuwe waterwinning nabij Luxwoude. Ook hier zal bomenkap moeten plaatsvinden en er is onvoldoende ruimte ter plaatse van Luxwoude om te komen tot een volledige compensatie. Daarom is bij Noardburgum gekeken om deze twee bosaanplanten te combineren. In de afbeelding hierna is weergegeven voor welke twee percelen Vitens de bosaanplant ter compensatie uit wil voeren voor de toekomstige kap bij Luxwoude. Het betreft een totale oppervlakte van 12.500 m², waarvan één perceel grenst aan beide andere in te planten pachtpercelen voor de compensatie van het nieuwe productiegebouw van Noardburgum. Het andere perceel betreft een grasland met lage natuurwaarden ten zuiden van de pingo.

¹ Vitens (2022) "Notitie areaalcompensatie Noardburgum", 12 december 2022.

Twee Vitens percelen (met rood aangegeven) waar boscompensatie is voorzien voor de toekomstige boskap bij Luxwoude.

Uit het bovenstaande blijkt dat de ontwikkeling binnen het gebied dat aangeduid is als 'Natuur buiten de NNN' van groot openbaar belang is. Daarnaast is voorzien in de voorwaarden.

De kaart 'Natuur buiten NNN' zal aangepast moeten worden het college heeft bij de provincie het verzoek ingediend tot het aanpassen van de Natuurkaart.

Conclusie

De kaart 'Natuur buiten NNN' zal aangepast moeten worden, het college heeft bij de provincie het verzoek ingediend tot het aanpassen van de Natuurkaart.

Het provinciaal beleid vormt verder geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Structuurvisie Tytsjerksteradiel

Op 12 maart 2010 heeft de gemeenteraad van Tytsjerksteradiel de Structuurvisie “Finster op Romte” vastgesteld. De Structuurvisie geeft de hoofdlijnen voor de inrichting van de gemeente weer. Daarbij is gebiedsgericht gekeken naar een aantal thema's: wonen, voorzieningen, werken, recreatie en toerisme, infrastructuur, en landschap en omgeving. Duurzaamheid krijgt binnen al deze thema's aandacht. In deze structuurvisie zijn de kaders van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling binnen de gemeente middels een aantal deelproducten beschreven:

- Analyse van het huidige beleid en van het grondgebruik (product: basisstructuurkaart met toelichting);
- Inventarisatie kernwaarden en ambities (product: ambitiekaart met toelichting);
- Confrontatie van beleid, plannen en huidige situatie met de verschillende ambities (product: inzicht in kansen en bedreigingen, ook wel: confrontatiekaart);
- Ontwikkelingsperspectief.

Toetsing

Met dit wijzigingsplan wordt een juridisch-planologisch kader geboden voor het realiseren van een nieuw waterproductiegebouw. De landschappelijke inpassing heeft een prominente rol gespeeld bij de totstandkoming van het definitief ontwerp. Hierbij is bij de locatiestudie en het schetsontwerp rekening gehouden met thema's als duurzaamheid en natuurinclusiviteit.

3.5.2 Conclusie

Onderhavig plan is in lijn met het gemeentelijk beleid.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

De wijziging van de bestemming zal vanuit het oogpunt van een goed woon- en leefklimaat aanvaardbaar moeten zijn. De verschillende aspecten van een goed woon- en leefklimaat zijn beoordeeld. Deze komen in dit hoofdstuk aan bod.

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. zijn twee onderdelen (C en D) opgenomen. In onderdeel C zijn activiteiten genoemd waarbij direct sprake is van een m.e.r.-plicht als bij besluiten de genoemde drempelwaarden worden overschreden. Voor de activiteiten die zijn genoemd in onderdeel D geldt dat als de drempelwaarden² worden overschreden een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Voor besluiten met een omvang onder de drempelwaarden moet een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gedaan.

Toetsing

Gelet op de geringe omvang van het plan worden geen nadelige gevolgen voor het milieu verwacht. Het milieubelang wordt in navolgende paragrafen in voldoende mate afgewogen. Een passende beoordeling op basis van de Wet natuurbescherming is niet nodig, waardoor het plan om die reden geen m.e.r.-plicht heeft. Ook een nadere beoordeling in een m.e.r.-beoordeling of plan-m.e.r. is niet noodzakelijk.

Conclusie

Een nadere beoordeling in een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling of plan-m.e.r. is niet noodzakelijk.

² - een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen;
- een bedrijfsploeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

4.2 Archeologie en cultuurhistorie

4.2.1 Archeologie

Algemeen

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet 2016, uitgewerkt in het Besluit Erfgoedwet archeologie, is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Een archeologisch onderzoek³ is uitgevoerd ter plaatse van het plangebied. De bevindingen uit het onderzoeksrapport worden hieronder kort beschreven.

Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum – Neolithicum in het plangebied zouden kunnen bevinden. In het noordoosten van het plangebied bevindt zich vermoedelijk een pingo-ruïne en het overige deel bevindt zich op een grondmorenewelving afgedekt met dekzand. Op basis hiervan is aansluitend een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek uitgevoerd.

Tijdens het veldwerk bleek de bodem grotendeels verstoord tot in het keileem. De top van het intacte keileem bevindt zich op een diepte variërend tussen 0,4 en 1,6 m -mv (-0,2 tot 1,1 m NAP). Hierboven bevindt zich een verstoorde leem- of zandlaag. In twee boringen is nog een restant Oud Dekzand waargenomen, waarvan de top zich op 40 à 120 cm -mv (0,7 à 0,8 m NAP) bevindt. In één van deze boringen was de bodem tot in de C-horizont verstoord en in één boring is nog een BC-horizont en A-horizont aanwezig. Het zeven van de A-horizont heeft geen archeologische indicatoren opgeleverd.

In de boringen 1 en 2 zoals aangegeven in het onderzoeksrapport bevindt zich ondieper dan 90 à 100 cm -mv (0,8 à 1,0 m NAP) een laag sterk zandige leem of sterk siltig zand, die (donker)bruin van kleur is en weinig. Hierboven is een circa 50 cm dikke laag sterk zandig, zwak puinhoudend veen aangetroffen. Mogelijk zijn deze lagen ontstaan nadat de venige pingo-kern tijdens de aanleg van de ten noordoosten gelegen waterbassins is afgegraven en is opgebracht binnen het noordoosten van het plangebied. Dit wordt bevestigd door het feit dat de noordoostelijke zone circa 0,5 à 1,0 m hoger ligt dan de rest van het plangebied.

Op basis van de waargenomen bodemverstoringen en het niet aantreffen van archeologische indicatoren kan worden geconcludeerd dat archeologische waarden niet

³ Econsultancy (2021) "Archeologisch bureau- en verkennend en karterend booronderzoek, Rijkstraatweg 28 Noardburgum". Rapportnummer: 15553.001, 15 juni 2021.

meer *in situ* worden verwacht. Op grond van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek kan het plangebied worden vrijgegeven voor de beoogde ontwikkeling. Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

4.2.2 Cultuurhistorie

Algemeen

Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij de realisatie van ruimtelijke ontwikkelingen.

Toetsing

Raadpleging van de cultuurhistorische kaart Fryslân wijst uit dat binnen het plangebied geen elementen met cultuurhistorische waarde aanwezig zijn. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen rijks- en gemeentelijke monumenten, beschermde gezichten en gebieden, en gezichten met bijzondere waarden aanwezig.

Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.3 Bodem

Algemeen

Voordat een wijzigingsplan wordt vastgesteld voor de toevoeging van functies waar langdurig of frequent mensen verblijven, moet aangetoond zijn dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Toetsing

In het kader van voorliggende ontwikkeling is in eerste instantie voor het noordelijk deel van het perceel een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd⁴. Bij de uitvoering van het veldwerk zijn geen bijzonderheden (waaronder olie-indicaties) of bijmengingen aangetroffen, die kunnen duiden op aanwezigheid van bodemverontreiniging. Op het maaiveld en in het omhoog gebrachte materiaal zijn ook geen asbestverdachte materialen aangetroffen. Ten aanzien van het grondwater, blijkt dat veldmetingen hebben aangetoond dat de zuurgraad en geleidbaarheid als normaal worden beschouwd. Ook zijn er meerdere (meng)monsters genomen van de aanwezige grond. Geconcludeerd wordt dat de hypothese 'onverdachte locatie' voor het verkennend bodemonderzoek geen stand houdt. Enkele parameters zijn licht verhoogd aangetoond. Een aanvullend onderzoek met een gewijzigde hypothese wordt echter niet noodzakelijk geacht. De vastgestelde milieuhygiënische bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de

⁴ PJ Milieu BV (2021) "Verkennd bodemonderzoek, Rijksstraatweg (nabij 26) Noardburgum". Kenmerk: 21036501A, 29 juli 2021.

aanvraag van een omgevingsvergunning. De onderzoeksresultaten geven geen aanleiding om aanvullend of nader bodemonderzoek te adviseren.

Vervolgens is voor het gehele perceel een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd⁵. Ook hier wordt geconcludeerd dat de hypothese 'onverdachte locatie' voor het verkennend en aanvullend bodemonderzoek geen stand houdt.

Aanvankelijk zijn in het grondwater matig tot sterk verhoogde gehalten zware metalen aangetoond. Na herbemonstering zijn deze maximaal licht verhoogd aangetoond. Resumerend zijn in de bovengrond en het grondwater enkele parameters licht verhoogd aangetoond. Een aanvullend onderzoek met een gewijzigde hypothese wordt niet noodzakelijk geacht. De vastgestelde milieuhygiënische bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de aanvraag van een omgevingsvergunning. De onderzoeksresultaten geven geen aanleiding om aanvullend of nader bodemonderzoek te adviseren.

Conclusie

He aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009)⁶ als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

⁵ PJ Milieu BV (2022) "Verkennd en aanvullend bodemonderzoek, Rijksstraatweg (nabij 26) Noardburgum". Kenmerk: 21036502A, 30 november 2022.

⁶ VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', 2009.

Naast de gebiedstypen 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied' kent de VNG een vierde gebiedstype. Namelijk, voor gebieden waar sprake is van een sterke functiemenging, zoals bij stadscentra, woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid/zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen, kent de VNG-brochure het begrip 'gebied met functiemenging'. Dit betekent dat op gebouwniveau meerdere functies gecombineerd zijn, zoals wonen boven winkels. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' is voor gebieden met functiemenging een aparte lijst (bijlage 4 VNG-uitgave) opgenomen. In tegenstelling tot rustige woonwijken zijn in dergelijke levendige gebieden desgewenst ook milieubelastende activiteiten op kortere afstand van woningen mogelijk. Het kan gaan om gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd, bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen.

Toetsing

Hinder als gevolg van onderhavige ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft de uitbreiding van de grondwaterwinningslocatie. Een dergelijke functie kan worden gezien als een hinderveroorzakende functie. De ontwikkeling vindt echter plaats binnen het bestaande terrein van Vitens. De huidige bedrijfsbestemming verandert niet. In het kader van de milieuregelgeving zal - net zoals nu - de specifieke bedrijfsvoering worden geregeld waarbij ook gekeken wordt naar gevoelige functies in de omgeving.

Hinder van bestaande bedrijvigheid op de ontwikkeling

Een drinkwaterproductiebedrijf op zichzelf is geen hindergevoelige functie.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.5 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het kader van het wijzigingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende wegen en industrieterreinen.

Toetsing

Het wijzigingsplan omvat geen (nieuwe) geluidsgevoelige functies. Tevens vinden er geen reconstructies van wegen plaats of worden nieuwe wegen aangelegd. Op grond van de Wet geluidhinder is geen akoestisch onderzoek nodig. Ook leidt het plan niet tot extra verkeersbewegingen, waarmee een akoestisch onderzoek naar de hinder van verkeer van en naar de inrichting niet nodig is. Aangezien de bestemming van de locatie niet verandert (Bedrijf- Drinkwaterproductiebedrijf), hoeft er in het kader van de ruimtelijke procedure geen akoestisch onderzoek verricht te worden.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan. In het kader van de milieuregelgeving zal - net zoals nu - de specifieke bedrijfsvoering worden geregeld.

4.6 Geur

Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt in eerste instantie het wettelijk kader bij de beoordeling van een aanvraag om een milieuvergunning voor dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De Wgv heeft betrekking op twee aspecten.

Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten tweede moet bij de belangenafweging voor een zorgvuldige besluitvorming worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

Toetsing

Voorliggend plan maakt geen nieuwe geurgevoelige c.q. -belastende functies mogelijk. Op het vlak van geurhinder zijn geen belemmeringen aanwezig.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.7 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het

aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp.

Toetsing

Het drinkwaterproductiebedrijf betreft geen kwetsbaar object in de zin van het aspect externe veiligheid. Door onderhavige ontwikkeling verblijven er niet of nauwelijks meer mensen op het betreffende perceel, waardoor het plaatsgebonden-/groepsrisico niet toeneemt. Hierdoor is een toetsing van het risico ook niet nodig. Tevens betreft de ontwikkeling geen (stationaire) risicobron en hoeft onderhavige ontwikkeling in het kader van een goede ruimtelijke ontwikkeling ook niet getoetst te worden op het effect op de omgeving.

De brandweer heeft enkele adviezen gegeven ten aanzien van de nadere uitwerking van het plan. Bij de nadere uitwerking wordt hiermee rekening gehouden.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan. In het kader van de milieuregelgeving zal - net zoals nu - de specifieke bedrijfsvoering worden geregeld.

4.8 Natuur

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing kan worden verkregen.

Toetsing

Voor onderhavig plan is een ecologische quick scan⁷ uitgevoerd. Navolgend worden de conclusies uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

De Natura 2000-gebieden 'Groote Wielen' en 'Alde Feanen' liggen in de buurt van het plangebied. Er is voorzien in een stikstofberekening⁸. Uit de uitgevoerde berekening van de aanleg- en gebruiksfase blijkt dat er geen resultaten zijn boven de 0,00 mol/ha/j. Daarmee kunnen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Er is geen vergunning ten behoeve van de Wet natuurbescherming benodigd.

⁷ Altenburg & Wymenga (2021) "Ecologische beoordeling nieuwbouw- en sloopplannen op terrein Vitens in Noardburgum". Projectcode: 20-411, 26 januari 2021.

⁸ SAB (2022) "Onderzoek stikstofdepositie, Noardburgum, Vitens Rijksweg" Projectnummer: 210371, 16 mei 2023.

Overige gebiedsbescherming

Door uitvoering van de plannen gaat, ondanks dat hier een bedrijfsbestemming ligt, een gedeelte 'Beheergebied en natuur buiten EHS' verloren. In paragraaf 3.4.2 is daar nader op ingegaan.

Soortbescherming

Vogels

Ten aanzien van algemene broedvogels geldt dat de plannen geen conflict veroorzaken met de Wet natuurbescherming, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord.

Ten aanzien van jaarrond beschermde nestplaatsen was geadviseerd om in het voorjaar van 2021 een inventarisatie naar jaarrond beschermde nestplaatsen uit te voeren en de twee grote nesten te onderzoeken. Deze inventarisatie is uitgevoerd en de bevindingen uit dit onderzoek komen onder het kopje 'veldinspectie' aan bod.

Vleermuizen

Ten aanzien van vleermuizen geldt dat aanvullend onderzoek nodig is naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de drie gebouwen aan de noordkant van het plangebied en in het bosgebied. Daarnaast dient er in de winter een inspectie naar de aanwezigheid van vleermuizen in de kelders van de gebouwen te worden uitgevoerd. Nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd en de bevindingen worden onder het kopje 'vleermuisinspectie' behandeld. Ten aanzien van mogelijk aanwezige vliegroutes dient lichtuitstraling richting de watergangen en het bosgebied te worden voorkomen.

Overige zoogdieren

Om te bepalen hoe de uitvoering van de plannen zich verhoudt tot de Wet natuurbescherming, is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van de Das en de Boommarter in het plangebied. Deze inventarisatie is uitgevoerd en de bevindingen uit dit onderzoek komen later in deze paragraaf onder het kopje 'veldinspectie' aan bod. Ten aanzien van overige zoogdieren veroorzaken de plannen geen conflict met de Wet natuurbescherming.

Overige soorten

Ten aanzien van overige soorten ontstaat geen conflict met de Wet natuurbescherming door uitvoering van de plannen.

Veldinspectie

Zoals eerder al aangegeven, is naar aanleiding van de ecologische quick scan besloten een aanvullende inventarisatie⁹ uit te voeren. Deze inventarisatie heeft plaatsgevonden en op basis hiervan is het rapport "Ecologische check aan de hand van de Wet natuurbescherming" opgesteld. Het veldbezoek is gericht op het vaststellen van de aanwezigheid van das, boommarter en jaarrond beschermde nesten binnen het te kappen bosgebied. Er zijn tijdens het onderzoek geen sporen of geschikte

⁹ Vitens (2021) "Bevindingen veldbezoek te kappen bosperceel locatie Noardburgum: ecologische check aan de hand van de Wet natuurbescherming", 23 juni 2021.

verblijfplaatsen van das en boommarter aangetroffen. Van de aangetroffen nesten geldt dat er één vervallen is en de ander een oud kraaiennest betreft. Er zijn daarmee geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Het oude kraaiennest kan mogelijk in de toekomst wel door een roofvogel gebruikt worden als opbouw voor een nieuw nest. Voor de kap van de bomen is, voor wat betreft bovenstaande soorten en de jaarrond beschermde nesten, overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uit te sluiten. Het aanvragen van een ontheffing is daarmee dus ook niet noodzakelijk.

Vleermuisinspectie

Uit de ecologische quick scan is gebleken dat nader onderzoek naar vleermuizen benodigd is. Derhalve is een vleermuisinspectie¹⁰ in het plangebied uitgevoerd. Uit deze inspectie volgt dat, wegens het ontbreken van geschikte vleermuisverblijfplaatsen in het te kappen bosperceel, negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is hierom niet aan de orde. Voorafgaand aan de sloop van de huidige zuiveringsgebouwen zal onderzoek uitgevoerd worden naar de aanwezigheid van vleermuizen in deze te slopen gebouwen. Dit is in de regels ook als voorwaardelijke verplichting opgenomen.

Daarnaast is tijdens deze inspectie ook gekeken naar verblijfplaatsen voor vogels. De aangetroffen grote vogelnesten zijn niet meer in gebruik en gezien de vervallen staat niet meer functioneel. Ten aanzien van deze nesten is nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag overbodig. Wel dient te alle tijde rekening te worden gehouden met in gebruik zijnde nesten van (algemene) broedvogels.

Conclusie

De kaart 'Natuur buiten NNN' zal aangepast moeten worden. Het college heeft bij de provincie het verzoek ingediend tot het aanpassen van de Natuurkaart. Het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.9 Luchtkwaliteit

Algemeen

Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuulende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor PM_{2,5}. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

¹⁰ Eelerwoude (2021) "Notitie vleermuisinspectie boomholten". Projectnummer: 202749, 29 november 2021.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen, zoals scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgthuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

Dit wijzigingsplan maakt de uitbreiding van de bebouwing van het drinkwaterproductiebedrijf mogelijk. De bestemming zelf wordt niet verruimd. De ministeriële regeling NIBM kwantificeert de (N)IBM-grens niet voor de functie van waterproductiebedrijven. Dit betekent dat op een andere manier aannemelijk gemaakt moet worden dat het plan niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De nieuwe bebouwing zal geen toename van het aantal verkeersbewegingen met zich meebrengen. Er is dus geen sprake van een significante verslechtering van de luchtkwaliteit ter plaatse.

Conclusie

Het aspect lucht vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.10 Water

Rijksbeleid - Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027

Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is op 18 maart 2022 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2022-2027, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 wordt allereerst de nationale belangen opgesomd:

- waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
- waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
- waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
- in stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit;
- realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening die in 2050 CO₂arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur;
- Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit;
- Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.

Deze nationale belangen worden aangevuld met drie hoofdambities:

1. Een veilige en klimaatbestendige delta: Naast bescherming tegen overstromingen is de ambitie dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht is. In het Deltaprogramma is afgesproken dat overheden stressbestendigheid uitvoeren om de risico's in kaart te brengen en een adaptatiestrategie met een uitvoeringsprogramma opstellen
2. Een concurrerende, duurzame en circulaire delta: een goede zoetwatervoorziening is van groot belang voor de economie. Nederland moet in 2050 weerbaar zijn tegen zoetwatertekorten. Daarom werkt het Rijk in de planperiode van het NWP samen met de zoetwaterregio's en de gebruikers aan maatregelen om ervoor te zorgen dat Nederland ook in droge perioden over voldoende zoetwater beschikt voor bijvoorbeeld landbouw, natuur, historisch groen, industrie en scheepvaart.
3. Een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur: Het Rijk werkt aan schoon en ecologisch gezond (grond)water voor duurzaam gebruik en een leefomgeving van hoge kwaliteit. In de planperiode van het NWP wordt gewerkt aan structurele vermindering van lozingen en verspreiding van opkomende stoffen, onder andere via het Actieprogramma PFAS in water. Het beleid voor grondwaterkwaliteit is erop gericht verontreiniging van bodem en grondwater zo veel mogelijk te voorkomen.

De wateropgaven staan niet op zichzelf; een integrale aanpak met andere opgaven in de fysieke leefomgeving, zoals de energietransitie, de woningbouw, herstel natuur en de landbouwtransitie is noodzakelijk.

Daarnaast hebben de vijf volgende thema's een centrale rol in dit waterprogramma:

1. Klimaatadaptatie;
2. Waterveiligheid;
3. Zoetwater;
4. Grondwater;
5. Scheepvaart.

Een integrale aanpak van samenhangende nationale en regionale opgaven vereist een gebiedsgerichte aanpak. Daarom zijn voor de rijkswateren in dit Nationaal Waterprogramma gebiedsgerichte uitwerkingen opgenomen. Het gaat om de Noordzee, de Zuidwestelijke Delta, de RijnMaasmonding, de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de Waddenzee en Eems-Dollard en de Kanalen in het beheer van het Rijk. Deze zijn verbonden met de diverse gebiedsgerichte programma's en uitwerkingen onder het Nationaal Waterprogramma, zoals de Gebiedsagenda's Grote Wateren. Voor de overige wateren van Nederland wordt in andere programma's de gebiedsgerichte uitwerking van het waterbeleid meegenomen. In de eerste plaats in de Omgevingsagenda's onder de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

In het coalitieakkoord van eind 2021 is aangegeven dat de komende jaren structureel meer budget wordt uitgetrokken voor instandhouding van wegen, spoor, hoofdwatersysteem en vaarwegen. Het structureel extra budget loopt op via een geleidelijk ingroei-model. De budgettaire kaders voor instandhouding zijn daarmee verruimd. Voor het Hoofdwatersysteem en het Hoofdvaarwegennet zal het ministerie binnen deze budgettaire kaders nog aanvullende keuzes moeten maken om de instandhoudingsopgaven op termijn beheersbaar te houden.

Regionaal Waterprogramma Friesland 2022-2027

In het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Friesland.

Het Waterplan is onderverdeeld in vier deelprogramma's:

- 1 Klimaatadaptatie: de provincie zet zich scherp in op een klimaatbestendige en waterrobuuste provincie. Deze constatering vertaalt zich in concrete acties met bijvoorbeeld een energieprogramma en het voorkomen van hittestress.
- 2 waterveiligheid: het programma 'Waterveiligheid' draait om de bescherming tegen overstromingen vanuit het primaire en het regionale watersysteem.
- 3 Voldoende water: de provincie creëert beleidsinstrumenten en uitgangspunten voor een goed peilbeheer. Het tegengaan van de verzilting en voldoende water voor natuur vormen andere speerpunten.
- 4 Waterkwaliteit: Dit programma draait om het tegengaan van verontreinigingen en lekkagerisico's. Verder wordt het ingezet op toetsing en monitoring.

In het plan zijn deze programma's verder uitgewerkt in maatregelen, in samenhang met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit heeft geleid tot een integrale visie op de ontwikkeling van de provincie Friesland.

In de Omgevingsverordening is onder andere regelgeving opgenomen voor de regionale en primaire waterkeringen. Voor bestemmingsplannen c.q. wijzigingsplannen zijn

randvoorwaarden opgenomen die een onbelemmerde werking, instandhouding en het onderhoud van de primaire en regionale waterkeringen mogelijk maken. Dit geldt voor de beschermingszone en de kernzone die hoort bij de waterkeringen zoals opgenomen in de vastgestelde leggers van het waterschap.

Waterschapsbeleid – Waterbeheerprogramma 2022-2027 Wetterskip Fryslân

In dit plan is beschreven welke doelstellingen het waterschap nastreeft in de periode 2022-2027 en hoe zij die doelstellingen wil gaan halen. Het document begint met de uitdagingen van de toekomst waarbij klimaatverandering, bescherming van de biodiversiteit en betaalbaarheid van het beleid aan bod komen. Het waterbeheerplan is uitgewerkt in de volgende drie programma's:

- 5 *Waterveiligheid*: Het programma 'Waterveiligheid' draait om de bescherming tegen overstromingen vanuit de Noordzee, de Waddenzee, het IJsselmeer en het regionale watersysteem;
- 6 *Voldoende water*: Het programma draait om een goed functionerend watersysteem in normale én in extreem droge en natte situaties: klimaatbestendig, robuust, veerkrachtig en stuurbaar. Daarbij let het waterschap op de hoeveelheid (goede waterpeilen, het vasthouden van water en het omgaan met wateroverlast en droogte); en op de kwaliteit van het water (chemisch en ecologisch);
- 7 *Schoon Water*: In het programma 'Schoon Water' speelt het zuiveren van afvalwater een centrale rol.

Deze programma's zijn verder uitgewerkt in het WBP naar concrete doelstellingen per landschapstypen en bodemgesteldheid. Deze doelstellingen vinden onder andere een doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap; verordening, legger, communicatie en stimuleringsmiddelen.

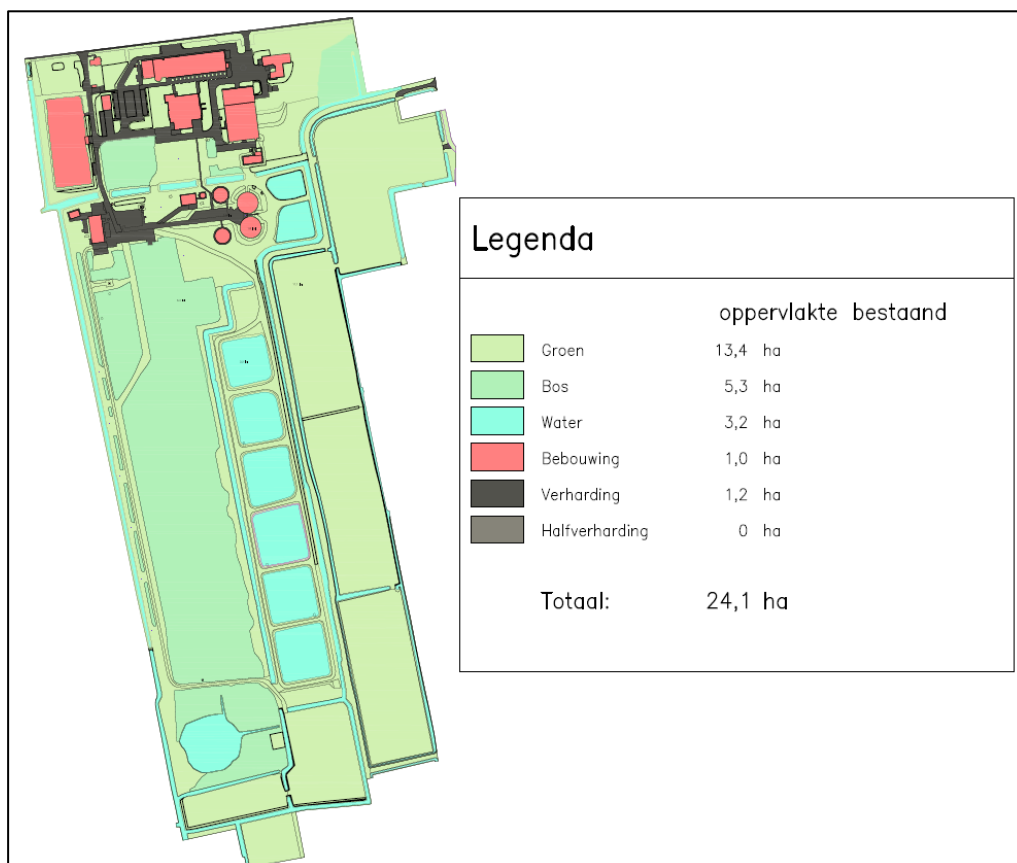
Toetsing

Voorliggende ontwikkeling voorziet in een vernieuwd waterproductiebedrijf. De vraag naar water groeit harder in Friesland dan in andere provincies waar Vitens drinkwater levert. Dit komt onder andere door de reeds verwachte toename in vraag naar water in combinatie met de sterk aantrekkende economie. Noardburgum is een bijzondere drinkwaterproductielocatie omdat er middels een slimme waterwininput zoet water gewonnen kan blijven worden, ondanks dat het gebied te kampen heeft met verzilting. De locatie in Noardburgum levert 14 miljoen m³ drinkwater per jaar, waarmee het een belangrijk aandeel heeft in de drinkwatercapaciteit van de provincie. Met voorliggend initiatief wordt de capaciteit veiliggesteld voor de toekomst.

Binnen het plangebied wordt bebouwing en verharding toegevoegd.

Binnen het plangebied zal de verharding toenemen en er zal een watergang gedempt worden. Daarnaast wordt oppervlaktewater en een wadi toegevoegd. Voor de toename van verharding zal 10% waterberging gerealiseerd moeten worden en de gedempte watergang zal 100% gecompenseerd moeten worden met waterberging.

Verharding	Huidige situatie	Toekomstige situatie	Toename verharding
Bebouwing	1 ha	1,4 ha	0,4 ha
Verharding	1,2 ha	1,3 ha	0,1 ha
Halfverharding	0 ha	0,4 ha	0,2 ha
Totaal verharding			0,7 ha

Verharding en waterberging huidige situatie

Verharding en waterberging toekomstige situatie

In totaal neemt de verharding met 0,7 ha (7.000 m²) toe, waarbij de halfverharding voor de helft is meegeteld. Bij 10% compensatie voor de verharding zal er 700 m² extra waterberging gerealiseerd moeten worden. In de huidige situatie is 3,2 ha

oppervlaktewater aanwezig. In de toekomstige situatie zal er 3,3 ha oppervlaktewater aanwezig zijn. Er zal in totaal 0,07 (afgerond 0,1 ha) water gecompenseerd moeten worden. Hierin is voorzien door extra (0,1 ha) oppervlaktewater toe te voegen. Daarnaast zal in de nieuwe situatie een wadi van 0,1 ha aangelegd worden. Hiermee wordt ruim voldaan aan de benodigde watercompensatie.

Conclusie

Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect water geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.11 Verkeer en parkeren

Algemeen

Bij de ontwikkeling en uitbreiding van functies moet rekening gehouden worden met de parkeer- en verkeersdruk.

Toetsing

Onderhavige ontwikkeling leidt niet tot extra verkeersbewegingen of parkeerdruk. Er is voldoende gelegenheid om te parkeren op eigen erf.

Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.12 Niet gesprongen explosieven

Algemeen

Op een onbekend aantal plaatsen in Nederland liggen nog bommen, granaten en andere munitie uit de Tweede Wereldoorlog. Tot op heden worden bij grond- en waterwerkzaamheden nog nagenoeg dagelijks Conventionele Explosieven gevonden. Volgens mondiale, militaire inschatting is van al het materieel dat gedurende de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) verschoten of afgeworpen is, ondergronds 10% en onder water 15% niet tot ontploffing gekomen. Wanneer deze explosieven bij werkzaamheden worden aangetroffen, kunnen deze gevaar opleveren voor de publieke veiligheid. Daarnaast kunnen deze vondsten een zware belasting voor het milieu vormen.

Toetsing

Voor de planontwikkeling is een vooronderzoek NGE¹¹ uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat het onderzoeksgebied Rijksstraatweg Noardburgum in de gemeente Tytsjerksteradiel niet getroffen is door oorlogshandelingen tijdens de Tweede Wereldoorlog, waardoor Ontploffbare Oorlogsresten (hierna: OO) in de bodem kunnen zijn achtergebleven. Het onderzoeksgebied is onverdacht op OO.

¹¹ Bombs away (2021) "Vooronderzoek ontploffbare oorlogsresten Rijksstraatweg Noardburgum". Kenmerk: 21P068, 2 juli 2021.

Op basis van de resultaten van dit vooronderzoek OO en de conclusies is het onderzoeksgebied onverdacht op OO. De voorgenomen werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder dat vervolgstappen in de opsporing van OO noodzakelijk zijn. De (grond)werkzaamheden kunnen derhalve regulier worden uitgevoerd. Indien tijdens werkzaamheden toch een OO of verdacht voorwerp wordt aangetroffen, is het zaak de juiste procedure direct te starten. Het voorwerp niet beroeren en de politie meteen op de hoogte stellen. Deze zal, indien noodzakelijk, de EOD inschakelen om het OO te ruimen.

Conclusie

Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect NGE geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

5 Wijze van bestemmen

5.1 Algemeen

Met dit wijzigingsplan wordt het mogelijk om aan de Rijksstraatweg het grondwater-productiebedrijf uit te breiden. Het wijzigingsplan bestaat uit een verbeelding en regels die vergezeld gaan van deze toelichting. De verbeelding en de regels zijn juridisch bindend. De toelichting maakt geen onderdeel uit van het juridisch plangedeelte. Wel fungeert de toelichting als interpretatiekader voor de uitleg van de regels, indien hierover interpretatieverschillen blijken te bestaan.

5.2 Juridische opzet

Voor het gebied van het wijzigingsplan gelden hoofdzakelijk de regels van het moederplan “Bestemmingsplan Buitengebied 2013”. Deze regels worden in de wijzigingsplanregels van toepassing verklaard. In de wijzigingsregels is de bepaling opgenomen dat de verbeelding van het moederplan wordt gewijzigd.

De verbeelding van het wijzigingsplan is een uitsnede van het plangebied uit de verbeelding van het moederplan.

Daarnaast zijn twee voorwaardelijke verplichtingen opgenomen. Het betreffen voorwaardelijke verplichtingen ten aanzien van het slopen van bebouwing en in het kader van het inrichten en in stand houden van het plangebied conform het landschappelijk inpassingsplan.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Op basis van artikel 3.1.6, lid 1, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening dient bij de voorbereiding van een wijzigingsplan onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. De ontwikkelingen die concreet mogelijk worden gemaakt door het wijzigingsplan moeten (economisch) uitvoerbaar zijn, omdat er anders sprake is van een oneigenlijke bestemming.

Het voorliggende plan wordt gerealiseerd op particulier initiatief. Het wijzigingsplan maakt geen (bouw-)plannen mogelijk waarvoor een exploitatieplan noodzakelijk is. Het opstellen van een exploitatieplan voor het wijzigingsplan “Noardburgum, Vitens Rijkstraatweg” is derhalve niet noodzakelijk.

De economische uitvoerbaarheid van dit wijzigingsplan is hiermee aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van het wijzigingsplan. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

Op 21 november heeft de provincie in het kader van het vooroverleg haar advies uitgebracht ten aanzien van onderhavig plan. Op basis van dit advies is de toelichting aangepast en aangevuld. Navolgend worden de vooroverlegreacties van de provincie op wijzigingsplan Vitens uiteengezet.

Landschap en houtopstanden

De provincie adviseert om de verplichting vanuit de Wet natuurbescherming voor het onderdeel houtopstanden op te nemen in de toelichting van het wijzigingsplan en daarbij een aantal dwarsdoorsnedes toe te voegen ter verduidelijking.

Beantwoording:

Zoals de provincie aangeeft is de wettelijke verplichting vanuit de Wet natuurbescherming opgelegd. Het opnemen van een verlichting in het bestemmingsplan is dan ook niet logisch. Wel is ten aanzien van de landschappelijke inpassing in de toelichting een paragraaf opgenomen over de extra houtopstanden en is in de regels een

voorwaardelijke verplichting opgenomen om ervoor te zorgen dat de landschappelijke inpassing ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Daarnaast is er een kaart toegevoegd met meer informatie over de herplanting.

Natura 2000 en soortenbescherming

De provincie wijst erop dat er nog geen onderzoek is gedaan naar de aanwezigheid van beschermde diersoorten in de te slopen bebouwing.

Beantwoording:

Het slopen van bestaande panden vindt plaats nadat de bouw met de nieuwe installaties is gerealiseerd. Wanneer exact tot slopen van bestaande panden kan worden overgegaan is nog onduidelijk. De afspraak is dat voor de te slopen bebouwing te zijner tijd een vleermuizenonderzoek wordt uitgevoerd. Deze afspraak/ verplichting is geborgd in de regels door middel van een voorwaardelijke bepaling. Er mag pas worden gesloopt nadat er geen ecologische belemmeringen meer worden geconstateerd.

Natuur buiten de EHS

De provincie wijst op de kap van bomen binnen de 'Natuur buiten de EHS'. Er mogen alleen ingrepen plaatsvinden binnen de 'Natuur buiten de EHS' op voorwaarde dat de noodzakelijkheid kan worden aangetoond.

De provincie adviseert om een motivatie toe te voegen aan het plan waaruit blijkt dat het gaat om een noodzakelijke ruimtelijke ingreep van openbaar belang die op deze plek moet plaatsvinden. Daarnaast moet dient het college een verzoek in te dienen tot het aanpassen van de Natuurkaart welke onderdeel uitmaakt van de VRF.

Beantwoording:

De locatie waar de ingrepen plaatsvinden heeft binnen het huidige bestemmingsplan de bestemming 'Bedrijf – Drinkwaterproductie c.a.'. Deze bestemming verandert niet met dit wijzigingsplan. Er vindt een verandering plaats m.b.t. het bouwvlak. De kap van bomen is noodzakelijk zodat de drinkwaterproductie kan worden voortgezet tijdens de bouw van de nieuwe installaties voor drinkwaterproductie. De huidige installaties zijn verouderd en moeten worden vervangen. Het is noodzakelijk voor de samenleving dat de drinkwaterproductie niet wordt onderbroken tijdens de bouw van een nieuwe installatie. De toelichting wordt op dit punt aangescherpt. Het college zal een verzoek indienen tot het aanpassen van de Natuurkaart.

Cultuurhistorie

Het huidige verdeelstation blijft uiteindelijk in stand. De overige bebouwing, gesitueerd aan de straatzijde, wordt gesloopt. De provincie doet een verzoek om te onderzoeken of het mogelijk is om de overige karakteristieke bebouwing ook in stand te laten en aan te duiden als karakteristiek in het wijzigingsplan.

Beantwoording:

Binnen de gemeente hebben de gebouwen geen beschermende status. De gemeente beschouwt deze gebouwen ook niet als zodanig karakteristiek om deze te behouden. Het pand staat niet geregistreerd in de lijst van de rijksmonumenten. Tot slot blijft in het plan het pand aan de Rijksstraatweg wel behouden.

Stikstof

Het advies is om de berekening voor de bouwfase mee te nemen in de AERIUS berekening. Afhankelijk van de planning van het plan wordt er geadviseerd om de nieuwe calculator te gebruiken.

Beantwoording:

Voor het ontwerpplan is de bouwfase meegenomen in de AERIUS berekening. Mocht gedurende het proces de nieuwe AERIUS calculator beschikbaar komen, dan zal de berekening opnieuw worden gemaakt en worden toegevoegd aan het wijzigingsplan.

Natuur inclusief, duurzaamheid en water robuust bouwen

In de toelichting van het plan wordt aandacht besteed aan natuurinclusief bouwen. De vraag is of de genoemde voorstellen overeenkomen met de soorten die leven in dit gebied. De provincie adviseert om passende maatregelen, rekening houdende met de omgeving, toe te passen en deze ook te borgen in de regels van het wijzigingsplan.

Beantwoording:

In het plan wordt er aandacht besteed aan natuur inclusief bouwen. De initiatiefnemer is geïnformeerd naar de mogelijkheid om extra te kijken naar de soorten die leven in de omgeving.

6.2.2 Zienswijzen

Het ontwerpwijzigingsplan heeft vanaf 30 maart 2023 voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn zienswijzen ingediend. In een bijlage bij dit wijzigingsplan zijn de binnengekomen zienswijzen samengevat en van een antwoord worden voorzien.